KNNV afd. Vriezenveen e.o.
januari 2023 nieuwsbrief nr. 26

Eerder uitgegeven nieuwsbrieven staan op onze website

Beste lezer,

Allereerst wens ik iedereen het beste voor het komende jaar 2023. Waarbij o.a. gezondheid en welzijn hoog scoren. Ook een nieuw jaar met de nodige aandacht voor natuur en milieu!
Op zaterdag 7 januari kunnen we elkaar bij de nieuwjaarsborrel ontmoeten.

Onze midwinter kerstwandeling was weer gezellig. Met een goede deelname. Elders in deze nieuwsbrief vind je een verslag. En de verzorging na afloop bij de educatieve kruidentuin met warme choco en/of glühwein en snert was uitstekend, hiervoor dank!

In deze nieuwsbrief verder een uitnodiging om mee te doen aan het tellen van ganzen en zwanen, maar het mag ook wat uitgebreider met watervogels, etc.
Rond Vriezenveen en de Engbertsdijksvenen foerageren 's winters veel ganzen. Het in kaart brengen van soorten, aantallen en plekken is zeker nuttig. Dit ook omdat er voortdurend nieuwe plannen voor ons buitengebied opduiken. Als voorbeeld de uit te voeren energietransitie met zonneparken en windmolens.

Vogels tellen rondom het huis? Dit kan tijdens de tuinvogeltelling eind januari!
Een kort overzicht van de verenigingsexcursies is opgenomen en op 31 maart houden we de jaarvergadering

Twee bestuursleden namen op 15 december deel aan een leerzame bijeenkomst in het Naturhus te Almelo. Aldaar gaf een deskundige uitleg over de komende nieuwe Omgevingswet. Het woord "participatie" werd veel gebruikt, maar of dat in de praktijk ook altijd werkt?
Ook was er veel ruimte voor het stellen van vragen. Goed georganiseerd door NMO!

De korte koude winterperiode van vrijdag 10 tot zondag 18 december bracht even wat verandering, zelfs met iets sneeuw. Dat zorgt ook voor andere bijzonderheden in de natuur.
Ik vond op 10 december na de eerste nacht met behoorlijk vorst (-6 graden) 's morgens prachtig ijshaar op de Haarlerberg. En ik stond verbaasd in de kou te kijken naar een 5-tal tentjes met kampeerders op natuurcamping Twilhaar bij Nijverdal.

Op zondag 18 december sloeg het weer om, ging de temperatuur snel omhoog en kwam er een periode met hoge temperaturen, niet alleen overdag, maar ook 's nachts, 's Nachts bleef het soms minimaal +10 graden. En dan weet ik, het maakt niet uit of het december, januari of februari is, dat de eerste amfibieën al denken aan voorjaar, de kriebels krijgen en al op pad gaan naar een vijver, sloot of kanaal.

Op 21 december nam ik daarom een kijkje bij onze faunapassage aan de rand van de Engbertsdijksvenen bij De Pollen. Ter hoogte van deze faunapassage vond ik op de weg geen dode amfibieën, maar er buiten op de weg al wel twee doodgereden exemplaren. En aan de goede kant van het raster hipte een forse bruine kikker mooi richting een wegtunnel en verdween er in.

Voorzitter Herman Stevens

Agenda januari 2023

Nieuwjaarsborrel
Zaterdag 7 januari 2023. Nieuwjaarsborrel bij de Educatieve kruidentuin

De traditionele nieuwjaarsreceptie, nu opnieuw op een middag. Onder het genot van een hapje en een drankje het afgelopen jaar doornemen en nieuwtjes en de nieuwjaarswensen uitwisselen. Altijd weer gezellig.
Aanvang: vanaf 15.30 uur in of bij het gebouwtje van de Educatieve Kruidentuin in het Herman Jansenpark te Vriezenveen. Einde "ongeveer" 17.00 uur!

Landschapsbeheer Veenschap
Dinsdag 10 januari 2023 van 9:00 tot 12:00 uur

Deze eerste doordeweekse werkochtend van 2023 steken we de handen uit de mouw in het Veenschap. We proberen de heide stukjes zo veel mogelijk vrij van de berken en bramenopslag te houden, en deze waar mogelijk weer te vergroten.
Voor gereedschap, koffie en thee wordt gezorgd.
Meer informatie is te verkrijgen bij Herman Stevens (tel.:0652786351) of Gerrit Schepers (tel: 0651299105)

Vogelexcursie naar de Flevopolder en Oostvaardersplassen
Zaterdag 14 januari 2023 van 7:30 tot ca.17:30uur

Waar ga je heen in de wintermaanden om vogels te spotten? Juist, naar waterrijke gebieden. Eén van die dagtripjes zijn dan de Flevopolder en de Oostvaardersplassen.
In KNNV verband is het al weer lang geleden dat wij hier voor het laatst zijn geweest.
Vogels spotten gebeurt die dag hoofdzakelijk vanuit de auto, maar er zal uiteraard op vele mooie plekken uitgestapt worden.

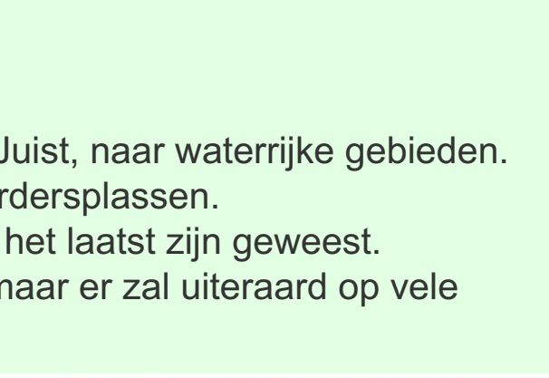

De dag begint bij een waterretentie gebied bij Kampen het Reeverdiep genaamd.
Achtereenvolgens rijden wij daarna langs Roggebotsluis, Vossemeer, Ketelmeer/Ketelhaven naar de Flevocentrale. Voor de vogelkenners onder ons bekent terrein waar vaak veel waar te nemen valt. Hierna rijden we door een stukje polder naar Lelystad en rijden hier langs de haven. Daarna gaat de tocht naar het alom bekende Oostvaardersplassen met o.a. de Knardijk, de Praamweg en de Grote Praambult.
En als de tijd het toelaat gaan we nog naar Natuur belevingscentrum "De Oostvaarders". Al met al een dagvullend programma en dat alles met een beperkt aantal daglicht uren.
Ga mee, er is altijd veel te observeren. En misschien ontdek jij wel die vogel die voor jou nog altijd op je lijstje stond om te ontdekken. Het is altijd weer verrassend zo'n vogelexcursie.

Vertrek : 07.30 uur Manitobaplein te Vriezenveen.
Terug : ongeveer 17.30 uur (wanneer het donker is)
Meenemen: dagrantsoen eten en drinken, vogeltelescoop, verrekijker, vogelboek.
Kleding : warme kleding (naar gelang van de te verwachten temperatuur).
Vertrekplaats: Manitobaplein te Vriezenveen

Landschapsbeheer Veenschap
Dinsdag 24 januari 2023 van 9:00 tot 12:00 uur

Deze doordeweekse werkochtend steken we de handen weer uit de mouw in het Veenschap.
We proberen de heide stukjes zo veel mogelijk vrij van de berken en bramenopslag te houden, en deze waar mogelijk weer te vergroten.
Voor gereedschap, koffie en thee wordt gezorgd.
Meer informatie is te verkrijgen bij Herman Stevens (tel.:0652786351) of Gerrit Schepers (tel: 0651299105)

Noteer ook deze data alvast in je agenda
Excursies en samenkomsten:

Zaterdag	18 februari 2023	wandeling Reestdal
Zaterdag	18 maart 2023	excursie Velderberg
Vrijdag	31 maart 2023	Jaarvergadering
Zaterdag	15 april 2023	dagexcursie Ooijpolder
Zaterdag	20 mei 2023	Wilsum Scheerenwelle
Zaterdag	17 juni 2023	dagexcursie Dollard en Oldambt
Zaterdag	15 juli 2023	Junner koelanden
Zaterdag	19 augustus 2023	Vasse Paardenslenkte

Landschapsbeheer:
Dinsdag 7 februari 2023. Beheer faunapassage nabij De Pollen
Dinsdag 21 februari 2023 Landschapsbeheer Veenschap

Verslag kerstwandeling omgeving 'Huize Almelo"
Zaterdag 17 december 2022

De kreten van "traditiegetrouw" en van "oude gewoontes moet je in ere houden" gelden ook wel voor de kerstwandeling van de KNNV. Daarom dit jaar weer een wandeling uitgestippeld, zoals al zo vele jaren. Samen met Johan en Hans weer enkele keren op pad geweest om wat moois in elkaar te zetten. Voor de deelnemers is het elk jaar op het Manitobaplein weer een verrassing: waar gaat de tocht naar toe? Zoals ook deze zaterdagmiddag toen 18 deelnemers zich hier hadden verzameld. Het "weer" was geweldig deze middag: helder vriesweer, een dun laagje poedersneeuw over het landschap, weinig wind en een temperatuur iets onder nul. Wat wil je nog meer! De wandeltocht ging dit jaar naar Almelo en wel naar de Gravenallee iets ten oosten van het stadscentrum (bijna iedereen kent het vast wel).

Bij het Gemaal Banis aan het Kanaal Almelo-Nordhorn werden de auto's geparkeerd en kon de wandeling beginnen. Het "motto" van de kerstwandeling is altijd: gezellig kletsen onderweg met deze en gene en onderwijl ook af en toe met de verrekijker speuren naar iets interessants in de natuur. Ook deze middag is dat volgens mij weer super gelukt via wat ik hoorde na afloop.

Eerst even iets over deze omgeving. De Gravenallee is de oprijlaan van en naar Huize Almelo nabij het centrum. Huize Almelo werd al gebouwd in de 13e eeuw en wordt nog steeds bewoond door de Graaf van Rechteren-Limpburg familie. Die jachtallee is 3,5 km lang, je kijkt er zeer ver weg tot bijna aan Kanaal Almelo-Nordhorn. Halverwege deze allee staat nog een zeer oud Tolhuis en een prachtig Jachthuis. Rondom ligt een eeuwenoud loofbos met geweldige oude eiken en beuken. Ook met rondom monumentale pachtboerderijen en pachtgronden. Het landschap is zeer afwisselend met vele houtwallen, meidoornheggen, mooie doorkijkjes en eeuwenoude wandelpaden. In het midden van het Gravenbos (in de volksmond hier zo genoemd) vind je nog een bosvijver en een begraafplaats met mausoleum waar de adellijke familie begraven ligt. Ook zijn hier veel bosvogels te vinden met als speciale de Middelste bonte specht, maar ook Haas, Konijn, Fazant, Patrijs, Ree en Boom- en Steenmarter zijn hier geen onbekenden om tegen te komen. Dit ter info over het wandelgebied.

De wandeling begon zoals gezegd bij het Gemaal Banis. Dit gemaal zorgt er voor dat Almelo, laag gelegen in Twente, na veel regen droge voeten houdt. Daar valt je ook meteen al het Linker Bruggetje op. Vernoemd naar de hr. Linker die dit bruggetje vroeger bediende voor de scheepjes die er doorvoeren vice versa Almelo-Nordhorn met hoofdzakelijk katoen aan boord. We lopen langs het bevroren Lateraal kanaal zuidwaarts. Onderweg mooie uitzichten, zowel op Almelo met zijn Grote Kerk en Katholieke Georgius Basiliek, als aan de andere zijde een mooi glooiend boerenlandschap. Bij het speuren naar iets ontdekten wij op dit stukje: een doodgevroren Meerkoet in het ijs. In een oude eik een Buizerd loerend naar prooi en overvliegende Houtduiven en Wilde eenden. Kauwtjes en Zwarte kraaien op bevroren met poedersneeuw bedekte weilanden.

Aangekomen bij een brug slaan we links af de Bolkshoeksweg op. Hier links en rechts eeuwenoude pachtboerderijen van de Graaf, bedekt met riet. Maar ook met de mooie geel met bruine luiken en met de bijbehorende gevelsteen met een kroontje, dit als teken van Huize Almelo.

We wandelen steeds onder eeuwenoude eiken tot we plots een fietser stil zien staan met een verrekijker in de aanslag: wat ziet hij daar? Aangekomen bij hem: nou wat is er te zien? Een Grote bonte Specht hoog in een eik antwoord hij. En ja hoor, wij ontdekken de specht ook. De tocht gaat verder en niet veel later in een weiland huppelt een Grote lijster. Als we ook naar de andere weghelft kijken zien we nog een kleumende Blauwe Jaap staan of in goed Nederlands een Blauwe reiger. Dan houden we stil bij en heel oud pachtboerderijtje met een mega oude werkschuur met prachtig vlechtwerk van wilgen. Alles ademt hier historie, alsof de tijd er heeft stil gestaan. Ernaast zie ik ook een hoogstam fruitboomgaard met een meidoornhaag eromheen. Er ligt ook een hoop snoeiafval, daar zie ik vogeltjes in. Snel spotten met de kijker en ja hoor! Ringmussen, Huismussen, Roodborst, Winterkoninkje en vinken ontdek ik zo. Maar ook Kool- en Pimpelmezen noteerde ik en bij het verder gaan nog Spreeuwen.

Niet veel later komen wij weer op de Gravenallee (met zijn geweldige doorkijk), steken die over en wandelen een bospad in. Wandelend onder eeuwenoude Beuken komen we bij de familie begraafplaats van de graaf.
Even kijken hier en daarna een ander bospad in met veel Lariks en Den. Op dit stukje zien we ook zogenaamde rabatten. Dit zijn stroken grond waar men bomen op plantte, gescheiden door greppels. Dit deed men vroeger in nattere gedeelten van het bos. Ze zijn enkele meters breed maar wel tientallen meterslang, ze werden veel toegepast in de bosbouw. Als het bos was aangeplant, werden de rabatten niet meer onderhouden en vervagen en verdwijnen ze uiteindelijk. Na het nogmaals oversteken van de allee stonden we meteen weer stil. We zien vele kleine zangvogels als Pimpelmezen en Vinken allemaal druk foeragerend op de grond onder eiken en beuken. Helaas ontdek ik geen Kepen en Staartmezen. Toevallig loop ik hierna voorop en hoor plots veel geritsel tussen Hulststruiken. En wat zie ik? 2 Reeën op nog geen 10 meter, oeps dat was even schrikken. De meeste deelnemers konden helaas hier geen getuige van zijn. We dwalen verder en niet veel later horen en zien we de Boomklever, snel weer even kijken want hij verdween snel uit het zicht achter een zijtak. Ook het laatste stuk van de wandeling kwam nu snel in zicht.
We lopen nog langs de oude ijsbaan Het Oosten. Mooi ingesloten tussen bos. Jammer dat de baan hier verdwenen is. Dan langs het water terug naar onze auto's bij Gemaal Banis.

De rit gaat terug naar Vriezenveen, op naar de snert, glühwein en warme chocolademelk in het gebouwde bij de educatieve kruidentuin. Daar had Gerrit alles al keurig klaar staan en konden we meteen aanschuiven. Onder het genot van bovengenoemde werd er nog heerlijk een uurtje nagepraat. Na afloop hiervan wensten wij elkaar Fijne Feestdagen en een Gezond Nieuwjaar.

Tot slot wil ik in het bijzonder Sinie en Johan bedanken voor de vele uren van voorbereiding van de versnaperingen na afloop. En, Sinie, de snert was overheerlijk! Bedankt hiervoor!

Een Gezond Nieuwjaar
Gerard.

Wie helpt ganzen te tellen
Ze zijn in onze omgeving niet te missen: de grote groepen ganzen die in de winter op het boerenland foerageren. Veel hiervan overnachten in de Engbertsdijksvenen, en daar worden ze al tientallen jaren geteld. Maar waar ze overdag verblijven, daar wordt niet structureel naar gekeken. Jaren geleden wel, dan werd na het afvliegen van de slaapplaats de wijde omgeving afgezocht, soms tot in Duitsland toe. Herman Hazelhorst, vogelaar van het eerste uur van de Telgroep Engbertsdijksvenen, heeft hier een aantal prachtige rapporten over geschreven.

Die gegevens ontbreken nu, en dat is jammer. Het landelijk gebied staat immers voor grote uitdagingen, denk bijvoorbeeld aan het plaatsen van windmolens.
Sovon, de organisatie die alle vogeltellingen in ons land coördineert, heeft voor het tellen van ganzen en zwanen rond Engbertsdijksvenen een voorkeursgebied. Het betreft de deelgebieden OV5220 en OV5230. Voor deze telling is het de bedoeling om één keer in de maand, van september tot april, de foeragerende ganzen te tellen. Het is een deelgebied waar toch al vaak naar vogels gekeken wordt, zeker vanaf de Rauwbloksweg. Het spreekt natuurlijk vanzelf, dat je wel het onderscheid weet tussen de soorten, maar dat is zeker voor ganzen en zwanen met wat hulp wel onder de knie te krijgen! Sovon heeft ook verschillende filmpje op YouTube waar je uitleg over tellingen en soorten kunt vinden.

Dat dit deelgebied voor Sovon een prioriteit is, heeft zeker te maken met die historie. Zelf denk ik dat het landelijk gebied ten zuiden van Vriezenveen tegenwoordig zeker net zo belangrijk is. Immers, rond de zandwinning is het al jaren soms letterlijk zwart van de ganzen op de bouwlanden. Die worden af en toe wel doorgegeven op waarneming.nl, maar dat geeft geen compleet beeld. Het lijkt me voor de vogelaars onder de leden van onze vereniging een heel mooie en zinvolle tijdsbesteding dit eens op te pakken! Iets voor de fotografen die toch al met vogels bezig zijn onder ons? Of gewoon voor iedereen die het kijken naar vogels willen combineren met een zinvolle invulling. Zeker nu hier het proces is gestart voor het plaatsen van windmolens, is het goed om te weten hoe de vogelwereld hier in de toekomst op reageert. Kijk naar deelgebied OV5280.

Voor deze winter is het voor een compleet beeld al te laat, het telseizoen zit er immers al voor de helft op. Maar er is een mooie aanleiding om het gebied alvast eens te verkennen: de Midwintertelling! Dit is een eenmalige telling half januari, waarbij in het hele gebied alle watervogels worden geteld. Dit gebeurt landelijk, op zaterdag met eventueel een uitwijk bij ongunstig weer. Zelf doe ik dit al tientallen jaren voor de Zandwinplassen Sibculo. Maar deze worden steeds minder aantrekkelijk, ook omdat ze met steeds meer recreatie te maken krijgen. Ik heb dan ook in januari twee nieuwe deelgebieden geadopteerd, aansluitend op deze eerste. Goed te doen op de fiets, de watergangen langs voor de eenden en waterhoentjes, hopen op een ijsvogel, en de weilanden afturen voor ganzen en reigers. En je mag er de roofvogels ook bij nemen.

Wie de winterhandschoen op willen nemen wil ik wel op weg helpen. Met enkelen te samen kan ook. Een gebied uitzoeken en adopteren kun je overigens zelf via deze link.
Daarvoor moet je je wel eerst aanmelden bij Sovon, als je dat nog niet hebt gedaan. Je krijgt dan een eigen waarnemercode, waarmee je aan alle telprojecten mee kunt doen

Aanmelden kan via //portal.sovon.nl/user/newuser
Deelgebieden bekijken via //portal.sovon.nl/portal/vacant/map/2
Voor vragen kun je me mailen: geerteuverman@gmail.com

Tuinvogeltelling 2023 27,28 & 29 januari

Tuinvogeltelling 2023
Hoe werkt het?

De Nationale Tuinvogeltelling wordt sinds 2001 georganiseerd door Vogelbescherming Nederland en Sovon Vogelonderzoek Nederland. Dankzij de Tuinvogeltelling weten we hoe vogels in de winter onze tuinen gebruiken. Met die informatie kunnen we vogels beter helpen en beschermen. Doe ook mee; het is leuk en nuttig!
U kunt uw telling invoeren tot maandagochtend 12.00 uur via mijntuinvogeltelling.nl

Uw vogels tellen in 3 gemakkelijke stappen:

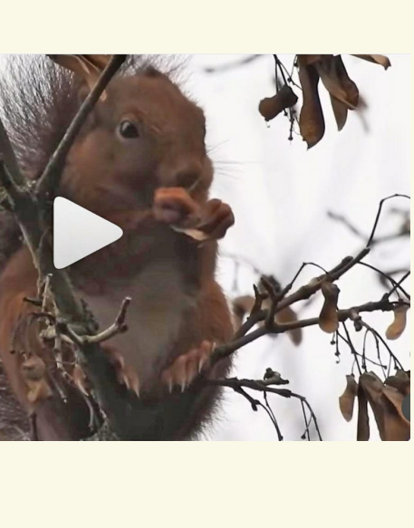

1 Tel op vrijdag 27, zaterdag 28 of zondag 29 januari 2023 één keer een half uur de vogels in uw tuin of op uw balkon. Vliegen de vogels alleen maar over uw tuin? Die tellen niet mee. Scholen, kinderboerderijen en andere groepen kunnen eventueel al van tevoren tellen op een moment dat hun schikt.

2 Noteer alle waarnemingen van een soort in uw tuin of op uw balkon. Maar tel deze waarnemingen niet bij elkaar op, want dan loopt u het risico dezelfde vogel dubbel te tellen. Geef alleen het hoogste aantal door van een soort die u tegelijk hebt gezien. Dus: ziet u in uw tel-halfuur 3 koolmezen tegelijk en even later 5 koolmezen? Dan geeft u door: 5 koolmezen.*

3 Uw telling geeft u op vrijdag 27, zaterdag 28 of zondag 29 januari 2023 gemakkelijk door via de web-app mijntuinvogeltelling.nl. Het telformulier staat dan voor u klaar. Vul uw telling uiterlijk maandagochtend 30 januari in vóór 12 uur.

vogelbescherming.nl/tuinvogeltelling/hoe-werkt-het

Eekhoorntje Hammerflier
In de laatste editie van de nieuwsbrief van KNNV Vriezenveen stond een oproep om leuke waarnemingen te melden

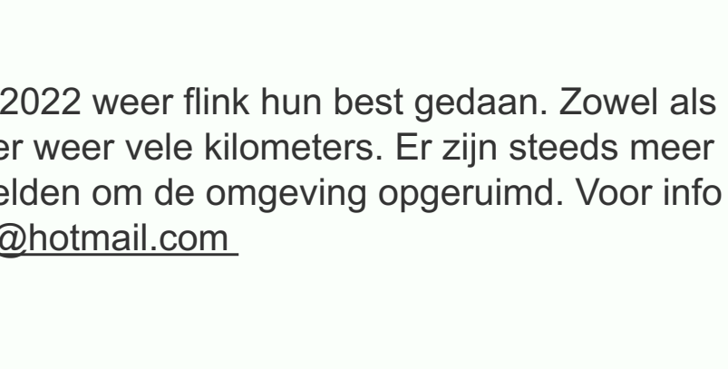

Nou zag ik 4 december bij ons in het Hammerflier een eekhoorntje in een boom, rustig zitten te eten van de zaden van de Esdoorn. Het is maar zelden dat ik hier eekhoorntjes zie en dat maakte dit een extra leuke waarneming. Ik heb er ook een filmpje van gemaakt en geplaatst op mijn Instagram account, #riaterwelle.

Met vriendelijke groet,
Ria ter Welle

Vriezenveen schoon
De werkgroep van Vriezenveen schoon heeft ook in 2022 weer flink hun best gedaan. Zowel als groep tijdens de clean-up dagen als individueel zijn er weer vele kilometers. Er zijn steeds meer mensen die zich ergeren aan het zwerfvuil en aanmelden om de omgeving opgeruimd. Voor info kan men mailen naar werkgroepvriezenveenschoon@hotmail.com
Of bellen met Herma, 06 3089 1976

Twenterand

Totaal 27 december	Totaal december	Totaal 2022
0 km	226 km	4461 km

Inaschlepers
Hermalovestrees
Mariongeerink
Hermalovestrees
Hermalovestrees
Hermalovestrees
hekman
slager
Gerritlemans
Gerrie N.
Tr
Hermalovestrees
Hermalovestrees
Gerritlemans
Johan Pape
Hermalovestrees
D'Eschhoek
Tr
Joha
Hermalovestrees Tr
Lien
Hermalovestrees

www.helemaalgroen.nl

Download de gratis app!

HOOGVEENHERSTEL

Engbertsdijksvenen

In en om de Engbertsdijksvenen staat de komende tijd nog veel te gebeuren. Om op de hoogte te kunnen blijven is een speciale website beschikbaar. Bekijk de site via deze link

---

Heeft u iets bijzonders gezien en wilt u dit delen met de lezers van de nieuwsbrief? Stuur dan een kort bericht met evt. een foto (jpeg) als aparte bijlage naar de redactie
Dat kan via het mailadres: vriezenveen.knnv@gmail.com

Mocht je deze nieuwsbrief doorgestuurd krijgen aarzel niet je zelf op te geven zodat je hem zelf ook krijgt.
Dat kan via deze link of maak gebruik van de QR code hiernaast.

De KNNV afdeling Vriezenveen kent zowel KNNV-leden als excursieleden/donateurs. Ze organiseert jaarlijks wandelingen, landschap-, planten-, vogel-, insecten- en paddenstoelenexcuries. Verder worden lezingen gehouden. De afdeling doet inventarisatiewerk en verwerkt de gegevens in rapporten.
De afdeling heeft werkgroepen voor: vogels, natuurbescherming, landschapsbeheer, "Vriezenveen schoon", natuurfotogroep -en "Educatieve Kruidentuin". De laatste is gelegen achter sportcentrum De Stamper te Vriezenveen-Midden.

link naar onze site: vriezenveen.knnv.nl

Deze e-mail is verstuurd aan {{email}}. • Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich hier afmelden. • U kunt ook uw gegevens inzien en wijzigen. • Voor een goede ontvangst voegt u webmaster@vriezenveen.knnv.nl toe aan uw adresboek.

Laposta